

För första gången...

FSL:s kultur- och forskningsstipendium

Föreningsarkiven i Stockholms län utlyser ett stipendium om högst 10 000 kr som ett led i sitt arbete med att främja vård, synlighet och användning av enskilda arkiv med anknytning till länet. Det är i första hand tänkt som ett stöd till planerade kultur- eller forskningsprojekt främst med inriktning mot föreningarnas verksamhet och roll. I undantagsfall kan uppmärksammas insatser som pågår eller skett under närmast föregående år.

Stipendiet kan utgå som en helhet eller uppdelas i två och är avsett att vara årligen återkommande. Det kan sökas av medlemsförening, enskild medlem i sådan eller annan person som verkar i linje med FSL:s syften.

Ansökan ska inges till styrelsen **senast den 20 februari 2016**. I underlaget ska syfte och uppläggning närmare beskrivas samt, i förekommande fall, framgå hur ett eventuellt stipendium ingår i en samlad finansiering. Beslut om tilldelning tillkännages vid årsmötet.

Stockholm i oktober 2015

Styrelsen för Föreningsarkiven i Stockholms län (FSL)

Läs även om Våra kurser och vårt Årsmöte - Sid 4

Arkivens dag

Lördagen den 14 november

I Vallentuna uppmärksammade vi Arkivens dag samtidigt som vi hade Novemberfestival i Kulturhuset. Vi bidrog med "Tre arkiv berättar". Tre arkiv är Vallentuna Folkrörelsearkiv, Kommunarkivet och Bildarkivet och vi följde upp årets tema "Gränslöst" med att visa en utställning om ett järnvägsprojekt som planerades i slutet på 1800-talet - början på 1900-talet.

Denna järnväg skulle förena världsmetropolerna Moskva och London med en järnväg som skulle gå genom Vallentuna (Össeby) och som delvis skulle följa Roslagsbanan. Kapellskärsbanan var tänkt att binda ihop Stockholm med Kapellskär och den skulle gå genom Vallentuna. Vi hittade handlingar om projektet i vårt arkiv som vi sedan kompletterade med bilder från Bildarkivet och kommunalhandlingar från Kommunarkivet. Utställningen visades till den 15 december.

Vi kompletterade utställningen med en annan aktivitet: ett föredrag på c:a en timme av Isak Kullman, vår tidigare bildarkivarie, som berättade och visade bilder kring detta stora järnvägsbygge.

En fullsatt föreläsningssal (c:a 30 personer) lyssnade på Isak när han berättade mer om Kapellskärsbanan.

En kuriositet: dagarna innan öppnandet av vår utställning hade det spritt sig via sociala medier. En person som hade tillgång till originalhandlingar kring järnvägsbygget kontaktade oss. En annan person som vi fick kontakt med bodde i ett hus som byggdes när banan planerades. Detta hus skulle blivit ett pensionat vid en station längs banan när den blev färdig. Järnvägsprojektet hade beviljats koncession men sen kom första världskriget och allt lades ner så det har inte blivit någon Kapellskärsbana.

Både vid öppnandet av vår ut-

Från Cafescenen. Foto: Johan Eldrot

ställning och vid inledningen av föredraget gjorde vi en "Efterlysning". En efterlysning av förningshandlingar och annat som ligger hemma hos någon nuvarande eller tidigare förningsfunktionär.

I Kulturhuset finns en öppen scen till vilken allmänheten på Novemberfestivalen var inbjuden att framföra ett budskap, t ex musik, sång, dans eller annat som kunde vara intressant. Även här passade vi på att göra en "Efterlysning". Inte en efterlysning av en bortsprungnen hund eller katt utan naturligtvis av förningshandlingar som ligger på vinden eller i källaren och riskerar att förstöras eller i värsta fall kastas bort. Vårt budskap var att vi ville ha in dem i vårt arkiv.

Det var en mycket lyckad Arkivens dag i Vallentuna med omkring 500 besökare under dagen.

Nils-Bertil Nilsson
Vallentuna Folkrörelsearkiv

Från öppnandet av vår utställning. Isak Kullman och Nils-Bertil Nilsson.
Foto: Karin Dahl Strandin

Seminarium om arkivens roll för personhistorien

Att arkivens faktiska värde ligger i deras användning kan låta som en självklarhet. Men nog så viktig att alltid hålla framför sig som det mål som ytterst motiverar vårt arbete. Det är verklig forskning som håller arkiven levande och angelägna.

För att lyfta fram den aspekten har FSL tänkt sig att då och då anordna seminarier eller motsvarande kring olika forskningsområden. Ett givet sådant utgår från individens avtryck i arkiven.

Offentliga arkiv förstås men i högsta grad även företags- och föreningsarkiv. Till detta kommer handlingar i form av brevväxling, dagböcker och annat efter enskilda personer.

Till seminariet **LEVANDE ARKIV OCH PERSONHISTORIA** på Stockholms stadsarkiv den 28 januari kom över 40 deltagare. Som inledare medverkade *Jenny Björkman*, historiker och redaktör för *Personhistorisk Tidskrift*, *Urban Johansson*, tidigare stadsarkivarie i Norrtälje och Lidingö, samt undertecknad. Inledningarna

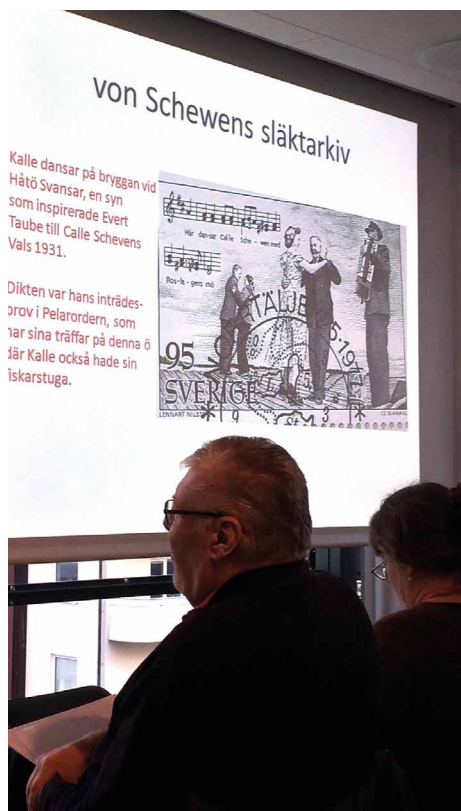
på tillsammans en dryg timme behandlade vetenskapliga perspektiv på personhistoriska källor; faktiska exempel på människoöden ur arkiven samt något om Riksarkivets löpande utgivning av **Svenskt Biografiskt Lexikon** med de urvals- och kvalitetsproblem som följer med uppdraget. Vidare presenterades konkreta exempel på moderna biografier av olika slag, personhistorisk publicering i tidskriftsform samt personhistoriska källor av typen textutgåvor.

För diskussionen efter pausen hade förberetts ett antal frågor

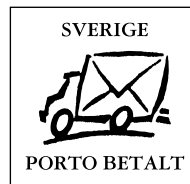
kring bl.a. skilda tiders värdering av individens betydelse, på vilket sätt den enskilda människan syns och kan sökas i arkiven och hur den faktiska tillgängligheten ser ut. Inte minst visade den att många redan hade tagit med sig dessa och andra funderingar hemifrån. Egna problem och synpunkter kunde bollas med panelen, som även fick möjlighet att vidareutveckla sina inledande presentationer. Ett livligt tanke- och erfarenhetsutbyte om ett angeläget tema, precis som meningen varit.

Grundidén bakom seminarier av den här typen måste vara att höja medvetenheten om centrala inslag och motiv i verksamheten. Och inte minst förutsättningarna att med arkiven som verktyg främja forskning på olika områden. Arrangemanget gav goda skäl till att fortsätta på den vägen.

Leif Gidlöf

B

KURSER

Torsdagen den 10 mars 2016, kl 17-20,
Stockholms stadsarkiv

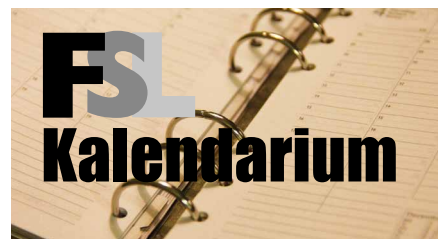
GRUNDKURS I ARKIVKUNSKAP

Torsdagen den 21 april 2016, kl 17-20,
Stockholms stadsarkiv

SKRIVA FÖRENINGSHISTORIA

Ordet föreningshistorik kan inrymma en hel del - den egna historien som organisation men också utvecklingen inom intresseområdet i tid och rum. Arkivet, eget och på andra håll, är en given utgångspunkt bland flera. Men det är viktigt att tidigt bestämma sig för syfte, målgrupp, arbetsätt och medverkande. Och att komma igång i tillräckligt god tid med så klara förutsättningar som möjligt för finansiering och ambitionsnivå. I själva genomförandet tillkommer målanpassade krav på källkritik, språkbehandling och teknisk utformning. Kursen vill ge utgångspunkter för historikarbete av olika slag liksom konkreta exempel på skrifter att värdera och diskutera. De medverkande förutsätts ta med sig planer och erfarenheter från hemmaplan.

Anmälan görs till info@foreningsarkiven.a.se

MARS

10 Grundkurs i arkivkunskap,
kl 17-20,
Stockholms stadsarkiv

17 FSL:s årsmöte, kl 15,
Stockholms stadsarkiv

APRIL

21 Skriv din förenings
historia kurs, kl 17-20,
Stockholms stadsarkiv

RÄTTELSE

O&V nr 3 2015

"FSL:s studiebesök hos Armémuseet", här blev det fel i bildtexten, fanan är inte tysk utan svensk.

O & V nr 4 2015

I artikeln "Riksarkivet i Arninge", så blev det fel, bilden på Björn Jordell var tagen av Barbro Kvist Dahlstedt, inte av Maria Bring.

"FAI:s höstkongress på IVA, FSL var där", bilden tillhör FAI och är inte tagen av Jessica Andersson.

Ordna & Vårda ges ut av Föreningsarkiven i Stockholms län, FSL
Org.nr 802400-1391 **Postadress** c/o Stockholms stadsarkiv, Box 22063,
104 22 Stockholm **Besöksadress** Kungsklippan 6 Tel 08-508 283 42
Hemsida www.foreningsarkiven.a.se **E-post** info@foreningsarkiven.a.se
Ansvarig utgivare Monica Frumerie **Redaktion** AU för FSL
Layout Hasse FotoSättare **Text & Foto** Emelie Geuken
Tryck Adegraf AB
Manusstopp Ordna & Vårda nr 2 2016 - 4 maj 2016

ORDNA & VÅRDA NR 1 • 2016

